

„Jobb ha mindent lenyel az ember, mintha kimondaná.”

A szívről írni veszélyes feladat. Szerelemről, szexről, vágyról írni pedig megint nagyon divatos, nem háborodunk fel rajta, már unjuk is egy kicsit. A veszély itt a megvalósítás hogyanjaiban áll: eredeti legyen, de ne eredetieskedő. Az író kimegy az utcára, lemegy a henteshez, beszélget a piacon, beleteszi a kosárba, aztán elhozza a témát haza. Megírja. Kitalálja. Vagy nem. A szív veszélyes terület.

Podmaniczky Szilárd 2010-ben megjelent kisprózai kötete, a *Döglött kutyával őrzött terület*, éppen az utcáról felszedett témát teszi eredetivé. A két részből álló kötetben (*A férfi / A nő*) a szerző hétköznapi emberek, férfiak és nők életébe enged bepillantani: álmaikba, vágyaikba, félelmeikbe, vagyis mindabba, amit a szív legmélyén találunk. Egyben a kötet szerkezetének érdekessége is, hogy a szigorúan két részre osztott művet, az egyik oldalról *A nő*, ha pedig megfordítjuk *A férfi* címmel olvashatjuk, amely értelemszerűen egy-egy nő vagy férfi látószögéből mesél el egy történetet. A művet tulajdonképpen egymástól független élettörténetek sorozataként olvashatjuk, a különböző szereplők, a pasik és férfiak, csajok és asszonyok mintegy naplószerűen számolnak be életükről, vagy egy-egy jelentéktelen epizódot idéznek fel belőle, „például a múltkor nem voltam éhes, aztán rendeltem egy kis székelykáposztát, hogy valami leves is legyen benne megennivaló is”. A szerző az élőbeszéd szabálytalanságainak eszközeivel él, merít a városi szlengből és a különböző rétegnyelvekből egyaránt, amely valóban azt a hatást kelti, mintha a történet valójában is egy autószerelő vagy egy pultos naplójából származó töredék lenne. Podmaniczky kísérletezik a nyelv adta lehetőségekkel, nem ismételteti önmagát, kreatív és eredeti.

A kötet megszületésének kiindulópontja egy olyan élmény, ha tetszik benyomás, amely során úgy érezzük, hogy valaki más életét éljük. Az író tehát valóban kimegy az utcára, látja az embereket – jönnek-mennek, beszélgetnek, csókolóznak – és elképzeli milyen lehet az életük. A szerzőt annyira inspirálta a környezete, hogy a könyv címdalán ki is hangsúlyozza, művének szereplői létező személyek, és az események egybeesése a valósággal nem a véletlen műve. Ennek ellenére az olvasónak is az a benyomása támad, hogy

Zsurzsán Anita 59

DÖGLÖTT KUTYA, EMBERSZÍV

Podmaniczky Szilárd: *Döglött*

kutyával őrzött terület

ismeri a kötet szereplőit, hogy valóban azokról az emberekről szól, akik nap mint nap elmennek mellette az utcán. Látszólag tehát mindennapi dolgokról van szó, egy különbséggel: hogy nem. A történetek mögött a mindenkori ember vívódásait, szorongásait, reményeit, vágyait és csalódásait olvashatjuk. „Olyan boldogok voltunk, ahogy ettük a szendvicset a parkolóban, és tudtam, minden jóra fordul. Csakhogy az úton karamboloztunk egy román kamionnal, és a Kati odalett, én meg tolószékbe kerültem lábak nélkül. És nem akarom elhinni, hogy ilyen az élet.” A szerző számtalan témát és történetet dolgoz fel, amelyek központjában ugyanaz a kérdés dobog: mi az élet, és miért olyan, legyen az akár megmosolyogtató, akár megindító.

Úgy gondolom, Podmaniczky műve a szívről szól, a szívhez szól. Ez az, az ember által legjobban őrzött terület, mely feltárásának veszélye jelenti a kihívást, kimondani mindazt, amiről jobb hallgatni. Ebben az esetben pedig a kimondás hogyanja teszi figyelemreméltó művé a kötetet: a szerző egyszerű, maníroktól mentes, mégis rendkívüli kreativitással megoldott nyelvhasználata, valamint könnyed elbeszélői stílusa. Aztán megválaszolni az élet (lét)kérdéseit már nem is tűnik olyan fontosnak, mert „tudom, hogy mi a dolgom, aztán azt csinálom, amit akarok”. (*Podmaniczky Művészeti Alapítvány, 2010*)

